

"We komen in de problemen als overheid nu niet handelt"

Klimaatverandering is enkel te bestrijden met een systeemverandering. Dat stelt het Panel voor Klimaat en Duurzaamheid in een rapport met 27 concrete aanbevelingen. Volgens Vlaams Bouwmeester Leo Van Broeck is de oplopende temperatuur slechts een symptoom van een veel grotere systeemcrisis: "We hanteren een model van onbeperkte groei op een planeet met erg beperkte middelen. Dit kan niet blijven duren. Onze grondstoffen, ons water, onze ruimte zijn erg schaars aan het worden. Er kan geen sprake zijn van enkel wat bijgestuurde business-as-usual." Professor Jean-Pascal van Ypersele prijst de hoeveelheid werk die het interdisciplinair panel op vrijwillige basis heeft verzet sinds de jonge klimaatbetogers hun hulp inriepen. "Iedereen beseft de buitengewone ernst. Het is nu of nooit."

14 MEI 2019 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:50

Lees meer over:
beleid

Klimaatverandering is enkel te bestrijden met een systeemverandering. Dat stelt het Panel voor Klimaat en Duurzaamheid in een rapport met 27 concrete aanbevelingen. Volgens Vlaams Bouwmeester Leo Van Broeck is de oplopende temperatuur slechts een symptoom van een veel grotere systeemcrisis: "We hanteren een model van onbeperkte groei op een planeet met erg beperkte middelen. Dit kan niet blijven duren. Onze grondstoffen, ons water, onze ruimte zijn erg schaars aan het worden. Er kan geen sprake zijn van enkel wat bijgestuurde business-as-usual." Professor Jean-Pascal van Ypersele prijst de hoeveelheid werk die het interdisciplinair panel op vrijwillige basis heeft verzet sinds de jonge klimaatbetogers hun hulp inriepen. "Iedereen beseft de buitengewone ernst. Het is nu of nooit."

Begin dit jaar vroeg Youth for Climate om hen maar meteen ook de beleidsmakers te laten weten welke wetenschappelijk onderbouwde oplossingen er zijn om de klimaatcrisis een halt toe te roepen. Ze richten zich daarvoor tot Vlaams Bouwmeester Leo Van Broeck en voormalig IPCC-voorzitter en klimaatwetenschapper Jean-Pascal van Ypersele. Beide heren stelden een panel van experts uit diverse disciplines samen. Hun eindrapport werd voorgesteld in aanwezigheid van Anuna De Wever, het boegbeeld van de klimaatspijelaars.

De meer dan 140 wetenschappers en experts komen met 27 aanbevelingen die naar verluidt allemaal even dringend zijn omdat de situatie buitengewoon acuut is. De centrale gedachte van het rapport is dat klimaat en duurzaamheid volkomen met elkaar vervlochten zijn, zegt Vlaams Bouwmeester Van Broeck. "We varen met onze Titanic recht op een ijsberg af en we kijken enkel of er niet te veel roet uit de schoorsteen komt. Dat is waanzin." Duidelijk is dat de menselijke voetafdruk drastisch moet verminderen. Het panel stelt dat klimaatbeleid niet alleen over uitstoot of natuur gaat, maar ook over ruimtelijke ordening, productie- en consumptiepatronen, sociale rechtvaardigheid, enz. Het beleid moet zich baseren op onderzoek naar de planetaire grenzen, die de ruimte aangeven waarbinnen de mensheid zich op een veilige wijze kan ontwikkelen, klinkt het.

"De klimaatcrisis vraagt dringend om een ernstig en alomvattend beleid", aldus professor van Ypersele. "Elk beleidsniveau zal zijn verantwoordelijkheid moeten nemen." Zo moet de EU de ambities hoger leggen om het Akkoord van Parijs te respecteren. Het panel stelt dat de verhouding met de natuur moet worden omgegooid en dat grootschalige uitbreiding en bescherming nodig is voor de natuurlijke ecosystemen. Daarnaast moet worden ingezet op een versnelde transitie op het vlak van energie en emissies. Die transitie vraagt zowel een economische omslag als

begeleidende sociale maatregelen. Fossiele brandstoffen moeten zo verdwijnen uit de energiemix en worden vervangen door hernieuwbaar energiebronnen. Daarvoor moet de totale energievraag sterk dalen “door energiebesparing en efficiëntiewinsten in alle sectoren”.

Kijken we naar de aanbevelingen voor landbouw, dan worden twee prioriteiten naar voor geschoven: meer agro-ecologie en minder afhankelijk worden van eiwitimport voor veevoeder. Adviessystemen moeten grondig herwerkt worden om landbouwers de gewenste richting uit te sturen. In dat verband komt er ook kritiek op de huidige subsidiewijze vanuit het Europees landbouwbeleid die niet bevorderlijk zou zijn voor de transitie naar duurzame voedselsystemen. In de toekomst zou minstens de helft van de middelen bestemd moeten worden voor plattelandontwikkeling. De tweede pijler van het landbouwbeleid leent zich volgens het expertenpanel voor het stimuleren van agro-ecologie.

In de mate dat de inkomenssteun uit de eerste pijler nog gekoppeld is aan productie vragen de experts een heroriëntatie naar vlinderbloemigen, permanent grasland en agroforestry. Frankrijk wordt als voorbeeld gegeven van een land dat de eigen eiwitproductie in enkele jaren tijd aanzienlijk heeft verhoogd. In eigen regio wordt voorzichtig geëxperimenteerd met soja. Lokale teelt daarvan krijgt een kans van het klimaatpanel op voorwaarde dat het geen monoculturen naar Zuid-Amerikaans model worden. “Moedig extensieve en gemengde teeltsystemen zoals agroforestry aan, en ontmoedig de meest schadelijke vormen van veeteelt. Een deel van de grond voor voederproductie kan dan gebruikt worden voor een verhoogde productie van groenten en fruit.”

Voorts pleit het panel ook voor een onmiddellijke betonstop. “We gebruiken eigenlijk te veel plaats. Het is essentieel om onmiddellijk te stoppen met de inname van open ruimte”, aldus Van Broeck. Er is een ander landgebruik, een betere ruimtelijke ordening en een slimmer infrastructuurbeleid nodig. De grenzen van onze planeet moeten de norm worden voor productie en consumptie. “Ga voor andere manieren van produceren en consumeren, vooral gericht op een meer lokale en circulaire economie en op een minder verspillende consumptie”, adviseert van Ypersele.

Tot slot merken ze nog op dat dat de opsomming in het rapport niet exhaustief is, maar ook “dat het niet zomaar een lijst mogelijkheden is waaruit overheden kunnen 'cherry-picken'. Wat we opsommen, zal allemaal moeten gebeuren.” De Vlaamse Bouwmeester benadrukte nog dat “we dringend afmoeten van de gedachte dat inzetten op klimaat en duurzaamheid snijden in eigen vel is”. De meeste maatregelen brengen echter geld op in de plaats van geld te kosten, zei hij. “Een correct beleid rond duurzaamheid en klimaat zal leiden tot een verbetering van onze levensstandaard.”

Meer info: [Klimaatpanel](#)

Beeld: Vlaamsbouwmeester.be

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra